

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة
החוג לסייעוד / قسم التمريض
Faculty of Social Welfare & Health Sciences
The Cheryl Spencer Department of Nursing

תכנית אחיות חרדיות מוסמכות המשלימות

קורס מספר: 290.1818

שנה"ל תשע"ו 6-2015

תוכנית השלמה לב"א בני ברק סמסטר ב'

לתואר ב"א בסייעוד במבח"ר

סוציולוגיה של בריאות וחולי

מרצה: ד"ר אסתי בהט

E-mail: stbahat@walla.co.il

רקע כללי:

הקורס יתמקד בסוגיות מרכזיות בתחום הסוציולוגיה של בריאות וחולי, תוך שימוש במסגרות תיאורטיות של הסוציולוגיה להבנת תהליך המדיקליזציה של החברה. במהלך הקורס נבחן באופן ביקורתי את תפקידה של הרפואה המודרנית בעולם המערבי. נעסוק בדפוסי תחלואה וחוויות גופניות של עונג וכאב בתרבויות שונות, ביחסי חולה-אחות ובהסברים סוציולוגיים לתופעת ההתאבדות. נדון במשמעות של "להיות גוף" בחברה הצרכנית המערבית ובהשפעות הפוליטיות הנלוות לכך, בהקשר הגלובלי ובהקשר המקומי-ישראלי. כמו-כן נעסוק במערכת הבריאות בחברה המודרנית ובהבנת ההשפעות החברתיות, תוך התייחסות למוקדי אי-שוויון בתחום.

מטרות הקורס

- להקנות מושגי יסוד בסוציולוגיה תוך הכרת דרך החשיבה הסוציולוגית
- לנתח תופעות חברתיות מתחום הבריאות והחולי לאור תיאוריות מרכזיות בסוציולוגיה
- להבין את המשמעות של הקשר היסטורי וחברתי בתפיסת תופעה כתהליך "טבעי" או כ"מחלה"

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة
החוג לסייעוד / قسم التمريض / עיש ציריל ספנסר
Faculty of Social Welfare & Health Sciences
The Cheryl Spencer Department of Nursing

- לפתח חשיבה ביקורתית על תפקידה של הרפואה בחברה המערבית בכלל ובמדינת ישראל בפרט
- לנתח השפעות פוליטיות על מערכת הגנטיקה והפריון בישראל
- להבין את הקשרים שבין שינויים הדמוגרפיים, כלכליים וחברתיים על אי-השוויון בתחום הבריאות
- להתוודע אל המודרניזציה של תפקידי מקצועות הבריאות ולבחון את משמעותם בתחום הסייעוד

שיטת הלימוד:

השיעורים מתבססים על הרצאות וקריאה עצמית מתוך הסילבוס, ועל דיונים וניתוח אירועים

דרישות הקורס

- קריאה שוטפת של פריטי החובה- מסומנים ב- (*) ומודגשים
- מבחן מסכם- מבוסס על הרצאות ועל חומרי קריאה מהרשימה הביבליוגרפית

הערכת הסטודנט/ית

מבחן מסכם- 100%

השתתפות חובה

נושאי הקורס:

פרדיגמות תיאורטיות מרכזיות בסוציולוגיה

(* מישוניס, ג. (1999). *סוציולוגיה*. עמ' 2-26. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה.
משוניס, ג'ון, ג. (1999) "בריאות ורפואה" עמ' 528-552. בתוך סוציולוגיה. ת"א: הוצאת
האוניברסיטה הפתוחה.

הזכות להמית והכוח על החיים של הרופאים בישראל

השילוני-דולב, י'. (2004). מיהו תינוק רצוי? הפלות סלקטיביות בשל אנומליות בכרומוזומי
מין בגרמניה ובישראל. *תיאוריה וביקורת* (25), 97-123.

הרפואה כמוסד של פיקוח חברתי

אמיר, ד. (2000). הוועדות להפסקת הריון כמסגרת מחנכת. בתוך: שלסקי, ש. (עורך).
מיניות ומגדר בחינוך תל-אביב: אוניברסיטת תל-אביב, רמות.
נוי (קניון), ס' ומישורי ד' (2009). שליטה רפואית ודומיננטיות הרופאים בדיוני הוועדה
הציבורית מקצועית לבחינת נושא תרומת הביציות בישראל. *סוציולוגיה ישראלית* (יא), 1,
37-64

הפרעות אכילה

(* גולדין, ס. (2002). אנורקסיה בישראל או "אנורקסיה ישראלית"? כמה הערות על
"תסמונת תלוית-תרבות" בהקשר גלוקלי". *סוציולוגיה ישראלית* ד (1), עמ' 105-141.

מגדר ובריאות

(* העליון, ה'. (2009). סיפורו של הגוף: חווית גוף-זהות של נשים מטופלות פוריות.
סוציולוגיה ישראלית (יא), 1, 13-36.

מדיקליזציה - ביקורת על הרפואה המערבית

- (*)Turner, B. S. (2008). *The Body and Society*. London: Sage. Pp. 197-214
- Gjerberg, E., & Kjolsrod, L. (2001). The doctor-nurse relationship: How easy is to be a female doctor co- operating with the female nurse? *Social Science and Medicine*, 52, 189-202.

אינטראקציות חברתיות בעבודת האחיות- הצגת האני המקצועי בחיי היומיום

- גופמן, א. (1989). הצגת האני בחיי היומיום. עמ' 177-200. תל-אביב: דביר.
- (*)

הסברים סוציולוגיים לתופעת ההתאבדות

- (*) רוזן, י., ויאנקו, י. (2002). העיתוי של התאבדויות וניסיונות התאבדות במשך השנה: תזמון מקרי או שמא מתוכנן מראש. *הרפואה*, כרך 141 (י"א), עמ' 979-982.
- דורקהיים, א. (2002). *התאבדות*. תל אביב, ישראל: נמרוד
- כץ-שיבאן ב. (2007). התאבדות באמצעות תרופות ואמצעים אחרים בניסיונות חד פעמיים ונשנים בישראל. *הרפואה*, 146, 325-328.

אי שוויון ובריאות

- (*)Case, A., Lubotsky, D., & Paxson, C. (2002). Economic status and health in childhood: The origins of the gradient. *The American Economic Review*, 92, 1308- 1333.